

יצחק ארליך ז"ל

י"ב לחודש אב, תרפ"ז – י"א לחודש תמוז, תש"ח

18.7.1948 – 10.8.1927

ילדות

יצחק ארליך נולד ליוסף ויפה ארליך.

יצחק היה ילד שקט ולא הרבה בדיבורים.

כאשר היה אמור לעלות לכיתה א', ההערכה הייתה

שאינו מוכן עוד לבית הספר, אך בכל זאת עלה לבית

הספר "חביב" בראשון לציון והיה לתלמיד מצטיין.

יצחק עם אחותו שרה

נעורים

כשסיים את בית הספר היסודי, התבלט בכישרונותיו
והתמדתו בלימודים, רצה להמשיך את לימודיו בתיכון
עיוני.

לאור מצב כלכלי קשה, החל ללמוד ב"בית הספר
המקצועי על-שם

'מכס פיין'" על מנת לרכוש מקצוע.

באותה תקופה היה חבר בתנועת 'ההגנה' ובגדנ"ע.

יצחק

בגרות

יצחק סיים את לימודיו בבית הספר המקצועי על-שם מכס
פיין, והחל לעבוד במסגרות.

כשלא מצא סיפוק בעבודה זו, החל את לימודיו בסמינר
למורים בגבעת השלושה וסיים בהצטיינות.

משם נשלח למחנה אולגה ללמד עברית לעולים שבאו
והתגייסו.

באותה תקופה התמסר כולו לנוער העובד. יצחק התייחס
ברצינות לנעשה בארץ מבחינה פוליטית וחינוכית. גישתו
לכל דבר הייתה מלווה בחשיבה מעמיקה.
בפסח תש"ח לא המשיך בהוראה אלא התגייס מיד לצה"ל

כרטיס מגויס

שם המגויס..... אילן יצחק

גדוד..... קצ"ט פלוגה..... מחלקה.....

נושא העודה זו הנו מגויס לפלמח.

חתימת המכקד.....

מטה

עקרונותיו של יצחק:

"מלחמה וקרבתם תהליך של בזבוז כוחות גופניים
ונפשיים"-

מתוך מאמר שכתב "החיים מלחמה או אידיליה?"
"צרת ישראל בגולה צריכה להזכיר לנו את הבעיה
הזאת שורש הרע והוא היותנו מיעוט"-

מתוך מכתב שכתב ב 6.6.1944

"האם אתם יודעים כבר מהו מושג ציונות? כאשר

אומרים ציונות מתכוונים לפרזות פטריוטות"-

מתוך מאמר שכתב ב 13.4.1948

אינכם יכולים לתאר לעצמכם את גבורת אנשי הנגב,

נקודות בודדות

במרחבים גדולים ועוז רב"-

מתוך מכתב שכתב ב 13.4.1948

"איש צבא אני ולכל מצב הנני
מסתגל"

מתוך מכתב שכתב ב-2.7.1948

בפלמ"ח

תפקידו הראשון היה קצין תרבות.

בתקופת אימוניו הוא שימש כמורה לעברית לאנשי

הנח"ל. יצחק השתתף גם בהתקפה על אשדוד.

במכתב שכתב להוריו הוא סיפר על הקושי והפחד

כשמאות כדורים חלפו לא רחוק ממנו. הוא סיפר על

הכישלון, ועל כך שהוא בין 30 החיילים שנשארו

בחיים.

20.4.48

אני כותב לכם עכשו סבאר טוביה לאחר שהתרחצתי אכלתי
 וסתכונן לנוח. אסור לספר סודות צבאיים גם לא רצוי.
 אבל אתסול הייתי בהתקפה על אשדוד שלא הצליחה ביותר.
 החכרים עכדו יפה מאוד אבל אחרנו כסקצת ואור הינם
 הפריע לנו כך שנאלצנו לחזור ובדרך דסקו בנו כראוי
 היו לנו הרכה נסבעים אני בשארתי בין ה-30 האחרונים
 והרבצתי הרבה כדורים באויב כמה שיכולתי וכסוכן לספר
 על התחטסת. זו לי פעם ראשונה לעכר טכילת אש כזאת.
 סאות כדורים חלטו לא רחוק מסני אבל מה אפשר לעשות
 סלחסה זאת סלחסה. הכתה שלי היצה חכרסנית מאוד החכרי
 עכדו יפה וסחבו אתם פצועים באסך לב יוצא מן הכלל
 על עצמי איני אנהב לספר הרבה גם אני עשיתי את הסוטל
 עלי לא כרחתי כאשר אסור היה לכרוח פצועים נשאתי גם
 כן ועוד ועוד. עתה אני סתכונן לנוח. הלכנו אתסול
 הרבה קלוטורים לסעלה מ-10 וישנתי עד עתה כ-5 שעות
 עוד הערב עלינו לנוע דרוסה לבטיס. מה לספר עוד?
 קבלו אותי יפה אצל כץ ואני מאוד שסח שיש לי הזדסנות
 לסכרים. סדוע אינכם כותבים אני ססכה לסכתב סכם.
 מה שסעתי שהסציצו את ראשון נאמן לי סושב מה קרה
 אתכם. כחכו כתכו הכל.
 אני כותב לכם כבר סכתב חסישי ואתם עוד אף סכתב. זה
 לבסרילא בסדר סצדכם.
 לא קל ליהות הייל אבל אין דבר יהיה טוב. כל אחד
 סאתנו היב לעבור תקופה זו.

שלום שלום להתראות

שלכם יצחק.

ד'ש לאהרון ורדה לאה'לה שרה...
 סטרו ד'ש לכל החכרים.

הקרבת האחרון.

יצחק השתייך לחטיבת הנגב.

ב-18.7.1948 יצא עם יחידתו להתקפה על משלטי

חוליקאת, למרות ששימש כקצין חינוך של גדודו.

הפעולה כשלה והוא נהרג עם כ-20 מחבריו. רק ב-6.12

באותה שנה נתגלה קבר הלוחמים של יצחק וחבריו

וב-26.6.1950 הועבר לכפר ורבורג שם הוא קבור.

הוריו זכו לראותו בפעם האחרונה, שהיה בדרכו עם
גדודו לנגב, שחנה בראשון לכמה שעות. יצחק יצר
איתם קשר והם באו לראותו.
הוא ירד עם גדודו לנגב, לדרך ממנה לא חזר עוד.

יצחק ומשפחתו

יקירי!

רק אמסול כתבתי מכתב אליכם או בחר דיוק
 היה זה מכתבון. גם עתה לא אוכל לכתב יותר מאשר
 מכתבון סעין זה. הזרנו "הביתה" אני מדגיש: בסרנאות
 סטיוול קצר שעשינו.
 מה אוסר ומה מספר בנה כי התקשרתי לפקום בו נסמך
 אני עתה עד כי בראה הוא לי כבית שני.
 מבן זו כוחה של אדמת סולדת (בראה הדבר כפרוזה
 אבל האסינו לי) שגמא קוסרת אותה אלינו. אין זו
 הרבתי שלי, הפרטית, האישית. אני בטוח כי כל אחד
 ואחד סאתנו כל חבר וחבר מוהב כל קטע ארץ, חדר לו
 וסוכן להגן עליו. הנה כי השתפחתי כסעה אכל אני
 סוכרך לדבר כך חיב אני, כך חרביש אנכי לחלק את
 רבשוחי עם ענך אבשים ואם סי אחלק את רבשוחי?
 הן רק לפם אמסר זאת. אינו מוהב לדבר על תבאים.
 איש צבא אני ולכל מצב הנבי סתגל. האוכל אצלנו טוב
 מאוד אוכלים בשר לרב עד כדי קנסזיצים לגללים.
 איצכם כותבים לי מאוסה סיעקב סתחיהו בכלל סהנעשה
 כסושבה. רכשתי לי כאן חברים חדשים. ביחס לעבודתי
 החדשה עדין אין הדבר ססודר עם חרוש הקרבות נוצר
 סצב חדש ביחוד בתבאים שלנו. אני מוהב את החברה
 ורוצה לעטות לסענם הכל אבל הוצאות שלי "לסיוולים"
 יחד עם כולם ספריעה לי בסקצת. אבל, אני יכול לכלי
 לצאת. אין לי זכות להוציא עצמי סכלל חייל לוחם.
 אתם כודאי זוכרים וסעלים זכרונות על איציקל ועתה
 סדברים בחייל יצחק ובכל זאת כוחי כחייל לא קטן.
 הנה לפני זמן הייתי אחראי בפעולה על כתה, הוהאוסר
 ס.כ. היה בסיון לא קל בשבילי וחוז סטעופת מספר הייתי
 די בסדר. פרטים לא אמסר. לא ידעתי לרכז אש כסידר
 סדויקת, אבל מה שלא יעשה השכל יעשה הזסן, בסיון סלסו
 וסחנך גם יחד. רב טאקטורי סוסכנות סביב "רוח הצבא"
 אבל הנבי חסר אונים בסדר הדבב. אני חושב רבות אל כך
 וסנסה לארגן את הדבר. שלחו לפעמים דבר סשבוע ישנם
 בט ספרים ססוג לא יקר כיוחר וגם ספרים די זולים
 סבחינה אוכבותית, הללו ספרים סהוצאנת "הדב" שלחו
 ספר או שנים (אבל לא את הספר "סרנדה" כי אותו קראתי

ססרו שלום לכלם
 שלכם ולהתראות

9.5.48

שלום רב יקירי

אני נמצא לא רחוק מחרות וגם הייתי אצל רוזה.
אני מרגיש טוב מאוד ביהוד בחפקיד החדש שלי: קצין-חרבות
כיצד מצלצל זה באזניכם. הייתי במסיבות חזרה ועבדתי שם
בהוראה מאוד מאוד התקשרתי לאנשים והצטרפתי מאוד על כי
זנבתי אותם אבל לא הייתה ברירה. במקום זה לא היה החבר אשר
יארגן את החרבות במקום ונאלצתי אני לבוא הנה. נמצאתי כאן
חברה שלמדה אתי בכחה אחת והיא המליצה עלי כך שהפקוד שלח
אותי הנה.

ראשית עבודתי הייתה ארגון מסכה לשבע שנות הפלמ"ח. קדם לכן
קבלתי חפש לכמה שעות. ביום השלישי בערב משעה 5 עד למחרת
ב-7 בבקר וכמובן נסעתי לא למרחק רב לפחה-הקוה.
המסכה הייתה מטש נהדרת ובשעה זה הייתה לי הצלחה מלאה.
נעשו כאן נסיונות לארגון מסכות והם לא הצליחו. מסכה זו
נערכה בעזרת א.א.ע. מנוט הל-מונד. הללו ספקו עובות היה
יון השגנו אקורדיון, אני נשאתהי ספיץ, מרה סול-מונדדבר
דבר באידיש ואחר היו רקודים עד יעה סאוחרת. גולה הכסכתהיה
היה המפקד. זה היה מקוטס בלפידים וביחוד בכחבת אש
7 שנים לפלמ"ח

החברים נהנו מאוד וביחוד הפקוד. עתה עלי לארגן את הלפורים
במקום ועדין איני יודע כיצד זה יעשה. אני גם כמאמן וטבין כי
אני עיף מאוד ורוצה לישון בערבים. אני מבלה זמני בנעימים
אבל כלא ספוק מעבודתי. האהבתי באנשים והנני הבר טוב אחס.
על עצמי אין לי מה לטפור. אני מרגיש טוב מאוד אוכל ושמה, רוזה
לי חברים חדשים ומרוצה מעצמי.
מה נשמע אצלכם? ספרו הכל. אני מהגעגע אבל איני יודע מתי אחיה
בבית. שלום שלום וכל טוב. שלכם יצחק.

"יצחק כה צעיר, ער ופיקח היית.
מה אומר עוד עלייך ועוד כה קשה,
כה קשה לומר"

מתוך ההספד שכתבה חברתו רותי

שיר שכתב יהודה עמיחי על יצחק

המרמיל האחרון של יצחק

פעם, בסוף המלחמה, הבאתי מן הנגב אל היקב
את המרמיל האחרון של יצחק מראשון לציון.
פי קו התנגה על היקב עבר בנגב
ושם נפל. הבאתי את המרמיל אל אביו, יקבן ותיק.
פי אמרו לי לא לבוא אל בית הנשים, אם נאחות,
אלא אל בית הגברים של האב. בסינר גימי
עד הסנטר ובמגפי גימי עד הכרפוס
עמד בשעף הזין ויבקעף חיו.
הוא קרא לתבריו מבין הסביות,
הוא קרא בקול גדול במרתף האפל:
הנה חברו שהיה אתו במותו,
הנה המרמיל האחרון, הנה הסגבת
הגדולה שנחפו לו לנגב
מגבת פסים שנתפז לו בצאתו.
הו, יצחק, אמה נפלת בנגב
ואכיד בוכה ביקב.
אני זוכר את השיר הטפשי
של אבן גבירול "פכלות ייני תרד
עיני פלגי מים פלגי מים". וכאן
הזין לא פלה אף העינים פלו מרמעות.
ובתקרת המרתף דלקו נורות צהבות
בתוך כלובים, כמו נשמות פלואות,
ובתביות הגדולות והאפלות
התחילה התסיסה ששוב לא תפסק לעולם.

לוויה

יהי זכרו ברוך